

נתניהו בוחן: הוספת סייעת שנייה לגני הילדים בגיל 3 בשנת הלימודים הקרובה

המהלך נבחן כחלק מהמשא ומתן הקואליציוני, ובמשרד ראש הממשלה מעריכים כי עלות התוכנית תסתכם ב-500-700 מיליון שקל בשנה • עם זאת, בשלב זה לא ידוע אם נתניהו יאמץ גם את הדרישה להפחתת הצפיפות בגנים לעד 25 ילדים בכיתה

ליאור דטל

« משרד ראש הממשלה בוחן תוכנית להוספת סייעת שנייה לגני הילדים בגילי 3-4 במימון המדינה כבר בשנת הלימודים הקרובה – כפתי רון לצפיפות החמורה ולמחסור באנשי סגל בגני הילדים. על פי הערכות ראשוניות, עלות התוכנית תסתכם ב-500-700 מיליון שקל בשנה.

במשרדו של בנימין נתניהו התחילו לבחון את התוכנית ואת עלותה התקציבית במשא ומתן בין הסייעות להרכבת הממשלה, ולפני שמונה שר חינוך. נתניהו אף שוקל להוסיף את התוכנית לקווי היסוד של הממשלה במשך שנה ומתן הקואליציוני. זאת, לא חר שהתחייב לפעול בנושא ערב הבחירות, בעקבות מחאת ההורים לילדי הגן, ובעקבות פנייה של מרכז השלטון המקומי ופורום 15 הערים העצמאיות.

במרכז השלטון המקומי ביקר שו מנתניהו לרון עמם גם בתוכנית להקלה על הצפיפות בכיתות הלימוד, באמצעות בניית כיתות חדשות בבתי הספר והוספת מורים. בשלב זה לא ידוע אם נתניהו יאמץ גם את דרישת ההורים להפחית את מספר התלמידים בגנים לעד 25 ילדים.

כיום מתקצב משרד החינוך את גני הילדים לפי תקן מיושן, שאינו מקובל בעולם המערבי. לפי התקן, בכל כיתה גן החל בגיל 3 לומדים עד 35 ילדים, עם גננת אחת וסייעת אחת. התקן היה קיים עוד לפני יישום התוכנית לחינוך חינם מגיל 3 ב-2012, כחלק מהמלצות ועדת טרכטנברג, שהגבירה את העומס על הסגל בגני הילדים.

בחדשים האחרונים, עם השלמת יישום התוכנית לחינוך חינם, גם התגברה מחאת ההורים נגד הצפיפות בגני הילדים. ההורים דרשו מהרשויות המקומיות ומה ממשלה תקצוב של סייעת שנייה בכל גן לילדים בני 3-4 כדי להי קל על העומס בגנים, וכן דרשו לנקוט פעולות לצמצום הצפיפות בגנים. בעקבות המחאה, התחייבו המפלגות המחנה הציוני ויש עתיד במצע הבחירות שלהן לתי קצב סייעת נוספת בגני הילדים. חברי הקואליציה הארצית לשיפור התנאים בגני הילדים,

הכוללת ארגוני הורים, פורום ועדי ההורים, גננות וסייעות, נפגשו עם נתניהו לפני הבחירות והציגו בפניו מתווה לריפורם בגני הילדים – שכולל הוספת סייעות, הפחתת הצפיפות בגני הילדים, אפשרות לשנת צהריים והקדמת ארוחת הצהריים. במקביל נפגשה קבוצת צוות "גן זה לא מחסן" עם נשיא המדינה, ראובן ריבלין, כחלק מצעדה שערכו ארגונים חברתיים לפני הבחירות. במפגש ביקשו חברי הקבוצה מהנשיא לפעול לקידום הטיפול במערכת החינוך בגיל הרך.

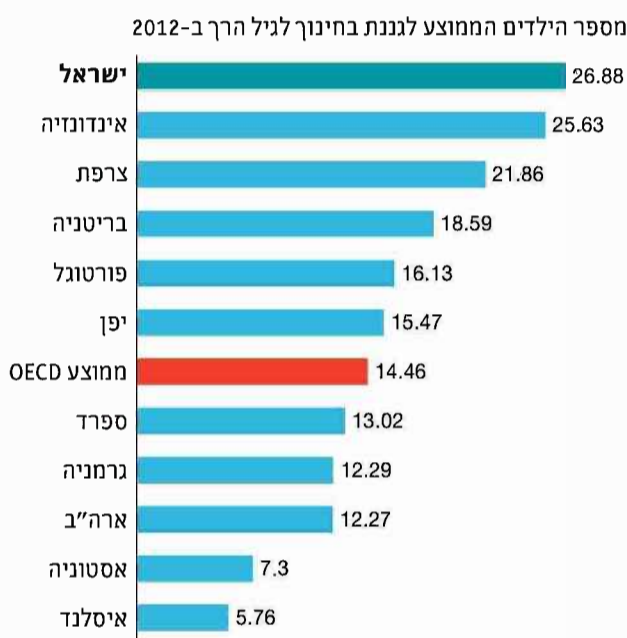
בשבוע שעבר פנה מרכז השלטון המקומי, המייצג את הרשויות המקומיות, לנתניהו במכתב ובו קרא לו להגדיר תקצוב של סייעת שנייה בגני טרום-טרום חובה כמחויבות קואליציונית, "על סמך ההצהרות ששמעו על ידי המפלגות השונות בתקופת הבחירות". עוד נכתב: "גני ילדים הם שירות חינוכי-ממלכתי, ולכן באחריות ממשלת ישראל לספק שירות זה ולתקצבו באופן ראוי. קיים צורך אקוטי בסייעת שנייה. הרשויות המקומיות אינן צריכות ואינן יכולות לשאת בנטל הזה".

1.6 מ"ר לילד בגן

הוספת סייעת נוספת לגני הילדים בגיל 3-4 תקל על עבודת הסגל בגן ועל מצוקת הילדים, אך לא תפתור את הבעיה העיקרית במערכת החינוך הציבורית לגיל הרך – הצפיפות בגנים, הדרושת בניית גנים נוספים והעסקת גננות נוספות. היחס בין מספר התלמידים לגני נגות בגנים בישראל הוא מהגבוהים בקרב מדינות OECD.

בישראל לומדים בממוצע כ-27 ילדי גן לכל גננת. רק באינדונזיה היחס דומה, וגם הוא נמוך יותר, 26 ילדים לכל גננת. עם זאת, בממוצע, היחס בין כלל אנשי הצוות בישראל, כולל הסייעות, לילדי הגן הוא סביר וקרוב לממוצע ב-OECD. לפי תקני משרד החינוך והואצור, שטח הפנים (נטו) של כיתות גן חדשות הוא 60 מ"ר, כך שלפי התקן, יחד עם הגננת והסייעת לכל ילד מגיל 3 מוקצים 1.6 מ"ר. ועדת מומחים, בראשות פרופ' פנינה קליין, לבחינת דרכי

הגנים הכי צפופים – בישראל

גם בבתי הספר אנחנו הרבה מעל הממוצע

מקור: OECD

משרד החינוך מתקצב את הגנים לפי תקן מיושן, שאינו מקובל בעולם המערבי. התקן היה קיים עוד לפני יישום התוכנית לחינוך חינם מגיל 3 ב-2012, כחלק מהמלצות ועדת טרכטנברג, שהגבירה את העומס על הסגל בגני הילדים

"מחאת הסרדינים" להקלת הצפיפות בבתי הספר, באוגוסט 2014. צילום: תומר אפלבוים

הפיס לבניית פרויקטים גדולים בערי הפריפריה. יו"ר מרכז השלטון המקומי מי וראש עיריית מודיעין, חיים ביבס, אמר כי "השלטון המקומי הוא הזרוע הביצועית של השלטון המרכזי. יחד עם הממשלה החדשה נפעל כדי לקדם את המטרות החברתיות והכלכליות העומסות בפנינו". לרבריו, "הניסיון הוכיח כי רק בשיתוף פעולה מקצועי ויעיל בין הרשויות המקומיות ומשרדי הממשלה צלחנו לאגם תקציבים לרשויות וליישם רפורמות משמעותיות".

קבועים לגביית המס בכל הארץ, "תוך תיקון עיוותים בשיטת המדידה המטרית הנהוגה כיום". בתחום הנדל"ן, במרכז יב"קשו מהממשלה להפשיר את תוכנית מחיר מטרות ולהחזיר את תוכנית מחיר למשתכן, שהופסקה עקב בעיות שהתגלו ביישומה. עוד ידרוש המרכז להקצות תקציב של כמיליארד שקל בשנה לחמש השנים הקרובות לצורך תוכנית חומש לסיוע ממשלתי מסיבי למגזר הערבי, הדרוזי והצ'רקסי, ולאישור תוכנית שתאגם את משאבי מפעל

– בין היתר, תוכניות לפתרון משבר הדיור, להגדלת תקציבי הרשויות ולחינוך הפריפריה והיישובים הערביים. במרכז מתכננים לפנות לגני הילדים ולבקשה להגדלת מענקי האיוון – תקציבים שמעביר משרד הפנים לכמעט כל הרשויות המקומיות, כדי לסייע לאיוון תקציבים – ל-3.2 מיליארד שקל עד ל-2016. ב-2014 הסתכמו מענקי האיוון בכ-2.75 מיליארד שקל. במרכז מתכננים לפנות לממשלה בדרישה להסדיר את מס הארנונה ולקבוע קריטריונים

החינוך בגיל הגן וזיקתן להפקת המירב מבית הספר, הגישה את מסקנותיה ב-2008 לאחר שלוש שנות פעילות. לפי הוועדה, יש לשנות באופן משמעותי את תקני משרד החינוך ולהקטין את מספר התלמידים ל-14-16 ילדים בכיתה בגילי 3-4; ל-16-20 ילדים בגילי 5-6; ועד 25 תלמידים בכיתה א', במקום עד 40 כיום. וואלם מסקנות הוועדה לא יושמו. בנוסף, מרכז השלטון המקומי יבקש מהממשלה החדשה ליישם תוכניות נוספות בעלות של מיליארדי שקלים